

Till
Socialminister Lena Hallengren

Hemställan om förskjutet ikraftträdande av lagändringar

Med anledning av den rådande situationen hemställer Sveriges Kommuner och Regioner och Sveriges Läkarförbund gemensamt om att ikraftträdandet av de ändringar i hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och patientsäkerhetslagen (PSL) som rör läkares legitimation och specialistkompetens ska skjutas fram från 1 juli 2020 till 1 januari 2021. Förändringarna rör 10 kap. 5 § i HSL samt 4 kap. 8 § i PSL (se bilaga).

Regeringen har ännu inte beslutat om aviserade förändringar av i 4 kap. 1 § patientsäkerhetsförordningen, som är en följd av ovan nämnda lagändringarna. Övergångsreglerna som reglerar vilka läkare som har möjlighet att specialisera sig enligt nu gällande regelverk och vilka som måste gå enligt de nya regelverken är därmed fortfarande okända.

Socialstyrelsen har inte heller fastställt de nya föreskrifter för läkares specialiseringstjänstgöring som följer på förändringarna i lag och förordning.

Ikraftträdandet av förändringarna i PSL och HSL ligger endast tre och en halv månad bort i tiden, och i avsaknad av färdiga regelverk har huvudmännen haft svårt att förbereda verksamheten för de aviserade förändringarna. I den pressade situation som hälso- och sjukvården nu befinner sig i blir det mycket svårt för regionerna att kunna prioritera det arbete som krävs för att anpassa hälso- och sjukvårdsverksamheten till de nya regelverken för läkares specialisering. Det kommer bland annat att behövas kompletterande utbildningsinsatser riktade till alla specialistläkare och ST-läkare som ska handleda BT-läkare och ST-läkare enligt den nya föreskriften. I dagsläget ser vi att det kommer att vara svårt att prioritera sådana utbildningsinsatser.

Ett uppskjutande av ikraftträdandet av ändringarna i 10 kap, 5 § HSL och 4 kap. 8 § i PSL till den 1 januari 2021 skulle i nuvarande ansträngda läge underlätta hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning.

Anders Knape, ordförande
Sveriges Kommuner och Regioner

Heidi Stensmyren, ordförande
Sveriges Läkarförbund

Bilaga

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

10 kap. Övrigt

Allmäntjänstgöring och specialiseringstjänstgöring

/Rubriken träder i kraft I:2020-07-01/

Specialiseringstjänstgöring

5 § */Upphör att gälla U:2020-07-01/* I regionerna ska det finnas möjligheter till anställning för läkares allmäntjänstgöring i sådan omfattning att alla läkare som avlagt läkarexamen och läkare med utländsk utbildning som föreskrivits allmäntjänstgöring ges möjlighet att fullgöra praktisk tjänstgöring för att få legitimation som läkare enligt 4 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659). Anställning för allmäntjänstgöring ska ske för viss tid.

I regionerna ska det också finnas möjligheter till anställning för läkares specialiseringstjänstgöring i en omfattning som motsvarar det planerade framtida behovet av läkare med specialistkompetens i klinisk verksamhet. *Lag (2019:973).*

5 § */Träder i kraft I:2020-07-01/* I regionerna ska det finnas möjligheter till anställning för läkares specialiseringstjänstgöring inklusive bastjänstgöring i en omfattning som motsvarar det planerade framtida behovet av läkare med specialistkompetens i klinisk verksamhet. *Lag (2019:996).*

Patientsäkerhetslag (2010:659)

4 kap. Behörighetsfrågor

Legitimation

1 § /Upphör att gälla U:2020-07-01/ Den som i enlighet med vad som anges i nedanstående tabell har avlagt högskoleexamen eller har gått igenom utbildning och som, i förekommande fall, fullgjort praktisk tjänstgöring ska efter ansökan få legitimation för yrket.

Legitimation får inte meddelas om förhållandena är sådana att legitimationen skulle ha återkallats enligt bestämmelserna i 8 kap. om sökanden hade varit legitimerad.

En legitimerad psykoterapeut ska i samband med sin yrkesutövning ange sin grundutbildning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i de fall som anges i tabellen meddela föreskrifter om vilken utbildning och praktisk tjänstgöring som krävs för att få legitimation.

Yrke/Yrkestitel	Utbildning	Praktisk tjänstgöring
1. apotekare	apotekarexamen	
2. arbetsterapeut	arbetsterapeutexamen	
3. audionom	audionomexamen	
4. barnmorska	barnmorskeexamen	
5. biomedicinskanalytiker	biomedicinskanalytikerexamen	
6. dietist	dietistexamen	
7. fysioterapeut	fysioterapeutexamen	
8. hälso- och sjukvårdskurator	hälso- och sjukvårdskuratorsexamen	
9. kiropraktor	enligt föreskrifter	enligt föreskrifter
10. logoped	logopedexamen	
11. läkare	läkarexamen	enligt föreskrifter
12. naprapat	enligt föreskrifter	enligt föreskrifter
13. optiker	optikerexamen	
14. ortopedingenjör	ortopedingenjörsexamen	
15. psykolog	psykologexamen	enligt föreskrifter
16. psykoterapeut	psykoterapeutexamen	
17. receptarie	receptarieexamen	
18. röntgensjuksköterska	röntgensjuksköterskeexamen	
19. sjukhusfysiker	sjukhusfysikerexamen	
20. sjuksköterska	sjuksköterskeexamen	
21. tandhygienist	tandhygienistexamen	
22. tandläkare	tandläkarexamen	

Regeringen får meddela föreskrifter om att även andra utbildningar än dem som anges i tabellen ska ge rätt till legitimation. *Lag (2018:1128).*

1 § /Träder i kraft I:2020-07-01/ Den som i enlighet med vad som anges i nedanstående tabell har avlagt högskoleexamen eller har gått igenom utbildning och som, i förekommande fall, fullgjort praktisk tjänstgöring ska efter ansökan få legitimation för yrket.

Legitimation får inte meddelas om förhållandena är sådana att legitimationen skulle ha återkallats enligt bestämmelserna i 8 kap. om sökanden hade varit legitimerad.

En legitimerad psykoterapeut ska i samband med sin yrkesutövning ange sin grundutbildning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i de fall som anges i tabellen meddela föreskrifter om vilken utbildning och praktisk tjänstgöring som krävs för att få legitimation.

Yrke/Yrkestitel	Utbildning	Praktisk tjänstgöring
1. apotekare	apotekarexamen	
2. arbetsterapeut	arbetsterapeutexamen	
3. audionom	audionomexamen	
4. barnmorska	barnmorskeexamen	
5. biomedicinskanalytiker	biomedicinskanalytikerexamen	
6. dietist	dietistexamen	
7. fysioterapeut	fysioterapeutexamen	
8. hälso- och sjukvårdskurator	hälso- och sjukvårdskuratorexamen	
9. kiropraktor	enligt föreskrifter	enligt föreskrifter
10. logoped	logopedexamen	
11. läkare	läkarexamen	
12. naprapat	enligt föreskrifter	enligt föreskrifter
13. optiker	optikerexamen	
14. ortopedingenjör	ortopedingenjörsexamen	
15. psykolog	psykologexamen	enligt föreskrifter
16. psykoterapeut	psykoterapeutexamen	
17. receptarie	receptarieexamen	
18. röntgensjuksköterska	röntgensjuksköterskeexamen	
19. sjukhusfysiker	sjukhusfysikerexamen	
20. sjuksköterska	sjuksköterskeexamen	
21. tandhygienist	tandhygienistexamen	
22. tandläkare	tandläkarexamen	

Regeringen får meddela föreskrifter om att även andra utbildningar än dem som anges i tabellen ska ge rätt till legitimation. *Lag (2018:1996)*.

Patientsäkerhetsförordning (2010:1369)

4 kap. Specialistkompetens

Läkare och tandläkare

1 § För att en legitimerad läkare ska uppnå specialistkompetens ska han eller hon förvärva de kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som föreskrivs för specialistkompetensen genom att genomgå specialiseringstjänstgöring under minst fem år. Specialiseringstjänstgöringen ska fullgöras genom tjänstgöring som läkare under handledning och genom deltagande i kompletterande utbildning. Meriter från utbildning som ligger till grund för en tidigare uppnådd specialistkompetens eller från utbildning på forskarnivå får tillgodoräknas i specialiseringstjänstgöringen. Förordning (2016:161).